

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* С. Горова, Т. Гранчак, Пестрецова, О. Рябоконт. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 93
(9 грудня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	5
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ.....	13
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	24
ПОЛІТИКА	34
ЕКОНОМІКА.....	37

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

М. Азаров: Ключове питання для держави – Державний бюджет на 2011 р.

(з вступного слова Прем'єр-міністра України М. Азарова на засіданні
Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2010 р.)

Шановні члени уряду!
Шановні запрошені!

Перше питання порядку денного сьогоднішнього засідання Кабінету Міністрів України – розгляд проекту Державного бюджету на наступний рік.

Це ключове питання для держави.

Хочу підкреслити, що Міністерство фінансів і уряд у цілому безперервно працювали над проектом бюджету практично з того моменту, як ми прийшли до влади. Але без прийняття нового податкового законодавства уряд не міг завершити роботу над цим визначальним для нашої держави документом.

Тому затримка з його прийняттям і наслідки для держави та громадян цілком на совісті тих, хто заважав вчасно прийняти життєво необхідні для держави рішення.

Уряду і Верховній Раді треба пройти бюджетний процес у вкрай стислі терміни, щоб у Новий рік країна вступила з точно визначеним планом дій. І щоб з першого ж дня 2011 р. ми заклали основи для поступального розвитку економіки і соціальної сфери.

Бюджет на 2011 р. є продовженням нової економічної політики, яку уряд здійснював поточного року.

Яка головна мета цієї політики? Вивести країну з кризи, припинити сповзання у боргову безодню, створити умови для відновлення економіки, сконцентрувати всі можливі видатки на розвиток країни, і, зрештою, підштовхнути прискорене економічне зростання. І вже на базі зростання послідовно підвищувати рівень соціального захисту наших людей.

Бюджет 2011 р. має стати трампліном до інноваційного розвитку України і нової якості життя.

Чи є у цього бюджету альтернатива? Ми її бачили в бюджетах 2008 р. і 2009 р., які спрямували економіку у колапс, а державу – у боргову яму. Нагадаю, що тільки у 2009 р. попередня влада, затикаючи бюджетні дірки, запозичила 160 млрд грн, які розчинилися безцільно.

Приклад таких країн, як Греція, Португалія, Ірландія, Іспанія, де уряди

втягнулись у боргову спіраль, а тепер змушені реально скорочувати зарплати, пенсії, соціальну допомогу, демонструє, що це – шлях в нікуди. Це при тому, що названі країни – члени Європейського Союзу і отримують від ЄС безпрецедентну фінансову допомогу.

Достатньо сказати, що маленька Ірландія отримала допомогу, еквівалентну трьом річним бюджетам України!

У нас таких можливостей немає. Наша держава повинна спиратися перш за все на власні сили.

Бюджет 2011 р. – це бюджет реформ. Він сформований на базі нового Бюджетного кодексу, який посилює фінансову спроможність місцевих бюджетів. Дохідна частина бюджету розрахована, виходячи з положень Податкового кодексу, та з урахуванням зниження адміністративних перешкод ведення бізнесу.

В основу проекту бюджету на наступний рік покладено не тільки заходи із відновлення національної економіки та забезпечення належного соціального захисту громадян, а й реалізація Програми економічних реформ Президента України.

Проект бюджету на 2011 р. враховує позитивні економічні тенденції поточного року. Перш за все – це інфляція. Зокрема, індекс споживчих цін на 1 грудня становив 8,2 %.

Звертаю вашу увагу, що лєвова частка приросту була сформована в січні – березні (коли інфляція сягнула майже 5 %), а також у вересні, коли аномальне зростання цін на зернові та спроби деяких ділків спровокувати ажіотажний попит – призвели до збільшення цін на продукти харчування.

Зараз у нас є всі можливості для того, щоб вперше за останні сім років завершити 2010 р. з інфляцією нижче 10 %.

У 2011 р. ця динаміка буде закріплена: цільовий орієнтир індексу споживчих цін – 8,9 %.

У 2011 р. буде зменшено податкове навантаження на економіку. Якщо у попередні роки через бюджет перерозподілялося майже 30 % ВВП, то на 2011 р. цей показник зменшується до 28,7 %. І це відповідь брехні про те, що Податковий кодекс збільшує податкове навантаження на економіку. Він зменшує податкове навантаження на економіку! Ще раз підкреслюю – зменшує!

У таких умовах ми надзвичайно виважено підійшли до використання обмежених бюджетних ресурсів.

Перш за все, мова йде про заходи із збалансування бюджету та скорочення його дефіциту (до 3 %), що ґрунтуються: на раціональному використанні бюджетних коштів, на підвищенні ефективності державних видатків та їх концентрації на пріоритетних напрямках.

Ми на 23 % скорочуємо загальнодержавні видатки. Це стане можливим у тому числі завдяки проведенню адміністративної реформи. Витрати на утримання органів державної влади у порівнянні з 2010 р. скорочені більш як на 1 млрд грн.

Перш за все, ми скорочуємо адміністративні витрати, продовжимо

оптимізацію чисельності працівників органів державного та місцевого управління, ліквідуємо неефективні видатки.

На 30 % скорочується обсяг державних запозичень. Зменшується обсяг державних гарантій.

Завдяки тому, що ми наводимо лад у Пенсійному фонді, у наступному році зменшується потреба в його підтримці із державного бюджету. А проведення пенсійної реформи скоротить дефіцит Пенсійного фонду на третину.

Вивільнені кошти спрямовуються на забезпечення соціального захисту громадян та на виведення економіки на траєкторію сталого зростання.

Майже на 1 млрд грн збільшені видатки на охорону здоров'я. 600 млн грн додатково спрямовано на охорону навколишнього природного середовища, 500 млн грн – на духовний та фізичний розвиток.

Ми продовжуємо заплановане збільшення розмірів прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати.

Підвищуються розміри стипендій, виплати сім'ям з дітьми, дітям-інвалідам, багатодітним сім'ям і т. д. Крім того, в 1,6 раза збільшуються розміри допомоги при народженні дитини.

Зважаючи на необхідність підтримки найбільш незахищених верств населення, ми майже на 20 % збільшуємо ресурс для надання пільг та житлових субсидій населенню.

Крім того, ми плануємо збільшити у 2,3 раза капітальні видатки державного бюджету.

Кошти бюджету розвитку концентруються на ключових напрямках стимулювання інвестиційно-інноваційного зростання економіки. Серед них: виконання Програми підготовки до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи з футболу Євро-2012; реалізація Національних проектів; розробка та впровадження перспективних новітніх технологій; підтримка проектів з підвищення енергоефективності та енергозбереження і т. д.

Державні гарантії будуть надаватися виключно для реалізації інвестиційних та інноваційних проектів загальнодержавного значення.

Зазначені бюджетні програми та проекти, що фінансуватимуться з державного бюджету, плануються із врахуванням їх продовження у середньостроковій та довгостроковій перспективі.

Головним пріоритетом регіонального аспекту бюджетної політики 2011 р. є створення умов для сталого розвитку територій, підвищення їх конкурентоспроможності. Я не буду детально зупинятися на всіх новаціях. Тільки зверну увагу, що завдяки реалізації бюджетної реформи збільшено ресурсну базу місцевих бюджетів на 15,5 млрд грн. Місцеві бюджети розвитку у 2011 р. збільшаться в 3,6 раза порівняно з поточним роком. Крім того, в 1,4 раза збільшаться видатки місцевих бюджетів на соціально-економічний розвиток. Таким чином, зменшується залежність місцевих бюджетів від трансфертів з центрального бюджету та підвищується інвестиційна спроможність

територій.

У цілому, підкреслюю, – це жорсткий бюджет країни, яка з глибокого провалля кризи, без зупинки стає на рейки прискореного розвитку.

Я підписав розпорядження про негайну розробку всіма міністерствами і відомствами, яких це стосується, нормативних актів, що забезпечать введення в дію Податкового кодексу. Саме вони мають забезпечити ефективне управління ризиками, які неминуче виникають під час реформи. Податкова реформа стала правовою реальністю. Насправді вона є рятівним колом для нашої економіки, єдиним шляхом до створення нових робочих місць і підвищення зарплат та пенсій. Звертаю увагу членів уряду на виняткову важливість і ретельність роботи з роз'яснення нового податкового законодавства і введення його в дію. Якнайшвидше треба надрукувати необхідну кількість примірників Податкового кодексу, супутніх нормативних документів, викласти їх в Інтернет і організувати інтерактивне вивчення нового податкового законодавства.

Всі розуміють, що часу надзвичайно мало. Але це не повинно позначитись на якості підготовлених документів та своєчасності їх подання до Кабінету Міністрів. Особливо підкреслюю, що Міністерство фінансів, Державна податкова служба України повинні невідкладно організувати навчання працівників податкової служби та провести широку роз'яснювальну роботу серед платників податків. Найближчі місяці головним змістом роботи цих служб повинні стати консультативні послуги, а не фіскальні вимоги (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 8.12).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Рябоконт, мол. наук. співроб.

Европейский интерес в украинской ГТС

В соответствии с информацией украинских СМИ, Кабинет Министров Украины подготовил поправки к Закону о трубопроводном транспорте, отменяющие запрет на реорганизацию и приватизацию ГТС Украины. Соответствующее постановление, согласно тем же источникам, будет в ближайшее время подано на утверждение в Верховную Раду. Пока же правительство в поисках ответа на вопрос о путях и механизмах модернизации ГТС пытается двигаться как по «российскому», так и по «европейскому» направлениям. Вместе с тем необходимость принятия окончательного решения становится все настоятельнее.

Итак, предметом обсуждения является украинская ГТС – 37,1 тыс. км газопроводов, из них 22,2 тыс. км – магистральных, с соответствующей

инфраструктурой и 13 подземных хранилищ газа общей активной емкостью 31 млрд куб. м. Проектная пропускная способность ГТС на выходе составляет 178,5 млрд куб. м в год, в том числе в страны ЕС – 142,5 млрд куб. м. Так как большая часть мощностей создавалась еще в 70–80-е годы прошлого века, уровень износа довольно высокий, из-за чего предельная пропускная способность, по оценкам экспертов, сократилась до около 120 млрд куб. м в год. В прошлом году, впрочем, из-за кризиса через нее прошло всего лишь 95,8 млрд куб. м, за девять месяцев 2010 г. – 70,45 млрд куб. м (на 8,5 % больше по сравнению с январем – сентябрем 2009 г.).

В настоящее время существует несколько вариантов реконструкции ГТС Украины. Программа-минимум, по словам министра топлива и энергетики Ю. Бойко, оценивается в 1,2 млрд долл. сроком на три года. За это время около 300 млн долл. предполагается направить на замену устаревших труб и 800 млн долл. – на установку 60 новых газоперекачивающих агрегатов и соответствующего оборудования. Благодаря этому можно будет добиться экономии до 1,5 млрд куб. м в год «технического» газа, стоимость которого по нынешним ценам составляет более 350 млн долл.

В марте 2009 г. в Брюсселе была представлена более широкая инвестиционная программа, состоявшая из восьми проектов на сумму 2,5 млрд евро (т. е. по нынешнему курсу – около 4 млрд евро). Наконец, Минтопэнерго недавно назвало и третью сумму – 6,5 млрд долл. на реализацию проектов по модернизации ГТС до 2018 г.

Следует отметить, что ни одна из названных сумм не является непосильной для Украины. Даже для получения максимальной из них (6,5 млрд долл. на восемь лет) достаточно в течение этого периода повысить стоимость газа для всех категорий украинских потребителей всего, примерно, на 13,5 долл. За 1 тыс. куб. м.

В сентябре – октябре Украина активизировала «газовую дипломатию». За последние два месяца Президент Украины В. Янукович провел встречи с главой Европейской комиссии (ЕК) Ж. М. Баррозу и главами Германии, Словакии, Польши и Франции, в ходе которых обсуждался вопрос об участии европейских стран и ЕС в целом в процессе модернизации украинской ГТС. Кроме того, Украина в сентябре стала членом Европейского энергетического сообщества, взяв на себя обязательство о приведении национального законодательства в области регулирования рынков природного газа и электроэнергии в соответствие со стандартами ЕС.

Пока что все известные общественности газовые переговоры украинские представители проводят с государственными и надгосударственными структурами стран ЕС, реальный интерес которых, однако, на сегодняшний день не дотягивал даже до уровня декларации о намерениях. И вот почему. Во-первых, в Европе не принято, чтобы правительства как-то влияли на деятельность конкретных субъектов экономики (ведь в реконструкции украинской ГТС должны участвовать

частные компании). Во-вторых, масштабы вопроса, пожалуй, выходят за национальные рамки и относятся к ведению Еврокомиссии.

Что же касается европейских структур, то КПД их деятельности в отношении газовых проблем Украины можно признать очень небольшим. О выделении кредитов, о которых шла речь в марте 2009 г. в Брюсселе, до последнего времени ничего не было слышно. И это при том, что украинская сторона приезжала еще в 2009 г. в Брюссель с уже готовыми проектами.

Выделено только 2,5 млн евро (ровно в тысячу раз меньше, чем просили) на проведение ЕБРР тендера на право разработки «Технико-экономического обоснования реконструкции и модернизации газотранспортной системы Украины с учетом экологического влияния на внешнюю среду». В середине сентября был проведен первый этап отбора, в котором определились пять претендентов.

Однако недавно директор департамента Евросоюза в МИД Украины В. Филипчук заявил о том, что Украина вскоре получит первый транш кредита для модернизации одного из участков своей газотранспортной системы в сумме 300 млн долл.

«Уже полгода продолжается подготовка технического плана по модернизации одного из участков ГТС, на что планируется выделить 300 млн долл. Понятно, когда будет в целом готово ТЭО модернизации ГТС, речь будет идти о значительно больших средствах», – сказал он. Украинский дипломат также подчеркнул, что на сегодняшний день Украина продолжает переговоры как с Евросоюзом, так и с Россией о модернизации ГТС и готова использовать предоставленные средства при условии возможности их возвращения.

По словам экспертов, позиция Еврокомиссии в этом вопросе говорит о том, что Еврокомиссия заинтересована прежде всего в принятии Украиной европейского законодательства по регулированию газового рынка, причем не на уровне декларации о намерениях в виде Закона «Об основах функционирования рынка природного газа», а реальных, широкомасштабных, глубоких и необратимых коренных реформ. Без выполнения этого требования никакого разговора о кредитах и быть не может. А после имплементации можно будет и обсудить вопрос о модернизации ГТС – кстати, без гарантии того, что средства будут выделены.

Закон «Об основах функционирования рынка природного газа» был принят и вступил в силу летом 2010 г. и являлся условием оформления членства Украины в Европейском энергетическом сообществе. К главным последствиям принятия этого Закона можно отнести то, что он закрепляет три основоположных принципа, которые являются ключевыми в праве ЕС (прежде всего в положениях Первой и Второй газовых директив ЕС № 98/30/ЕС от 22.06.1998 г. и № 2003/55/ЕС от 26.06.2003 г.) и от которых в значительной степени зависит возможность либерализации газового рынка: 1) свободный выбор потребителями поставщиков газа; 2) свободный и равный доступ к газовым сетям (магистральным газопроводам и внутренним газораспределительным сетям) и к мощностям для

хранения газа; 3) отделение деятельности по транспортировке газа от деятельности по его добыче и поставке, а также отделение деятельности по распределению газа от деятельности по его добыче, поставке, хранению и транспортировке (так называемое газовое размежевание). Согласно Закону, украинский газовый рынок должен быть частично либерализован с 2012 г. и полностью – с 2015 г.

Кроме того, следует обратить внимание и на тот факт, что Еврокомиссия с явной настороженностью относится к российской госкорпорации «Газпром», который упорно не желает вписываться в выстраиваемую ею стройную рыночную систему в региональном газовом секторе и намерена всячески ограничивать его влияние в странах ЕС.

Об этом свидетельствует принятие в конце прошлого года властями Евросоюза предложенного Еврокомиссией «Третьего энергетического пакета».

Третий пакет включает следующие документы:

- Газовая директива ЕС (Directive 2009/73/EC);
- Электроэнергетическая директива ЕС (Directive 2009/72/EC);
- Регламент о доступе к газовым сетям (Regulation № 715/2009);
- Регламент о доступе к электроэнергетическим сетям (Regulation № 714/2009);
- Регламент об Агентстве по сотрудничеству регулирующих органов (Regulation № 713/2009).

«Третий пакет» предполагает, что компании-продавцы газа и электричества не должны владеть транспортными сетями, так как это приводит к искусственному повышению цен. Инициаторами требований были небольшие компании-трейдеры, заявлявшие, что крупные энергоконцерны препятствуют их доступу к распределительным сетям. Тогда европейские антимонопольные органы потребовали от немецких энергокомпаний RWE и E.ON продать свои распределительные сети. Но Париж и Берлин выступили категорически против, и остальные страны ЕС согласились на компромисс – сети и трейдерские структуры могут оставаться в собственности одного владельца, но под наблюдением независимого регулятора.

Документ описывает новые правила игры на европейском газовом рынке. Каждой из стран ЕС предоставляется на выбор одна из трех схем. Первый вариант предполагает принудительное разделение собственности вертикально интегрированных холдингов: энергетические компании должны продать свои транспортные сети независимому оператору и не смогут иметь в нем контрольного пакета. Второй вариант позволяет добывающим компаниям оставаться владельцем транспортных сетей. Однако управлением сетью в этом случае должен заниматься специально созданный «независимый оператор системы». Третий вариант также предполагает сохранение вертикально интегрированных корпораций, но их деятельность будет контролировать специальный «наблюдательный орган». На внедрение этих правил европейским

странам предоставляется 3,5 года.

Отдельно в документе прописано, что эти правила должны применяться не только к европейским компаниям, но и к фирмам из третьих стран, работающим в ЕС. В «Третьем пакете» отмечается, что власти каждой из европейских стран могут отказать компании в праве вхождения на ее внутренний рынок в двух случаях: если компания не отвечает требованиям разделения добычи и транспорта или если ее появление на рынке может угрожать энергобезопасности членов ЕС.

В этом контексте недопущение российской корпорации к управлению украинской ГТС может рассматриваться в Брюсселе как важная цель сама по себе, особенно, если за последствия такого решения будет расплачиваться не Европа.

В принципе, европейская система управления рынком природного газа хороша тем, что позволяет эффективно противостоять доминированию крупнейшего поставщика и способствует росту конкуренции. Благодаря ей, в частности, правительство Чехии несколько лет назад вполне спокойно могло отдать практически все свое газовое хозяйство немецкой компании RWE и практически не иметь с этим никаких проблем.

Однако Украина – не Чехия – член Евросоюза. По мнению многих экспертов, принятие европейских правил неизбежно приведет к резкому повышению цен на газ и рост коммунальных тарифов в Украине: для промышленных потребителей – на десятки процентов, для населения – в 2,5–3 раза. Все «пряники», которые может предложить Брюссель Украине, будут только для «Нефтегаза» и других поставщиков газа, положение же потребителей де-факто ухудшится. К чему это может привести во время кризиса и шаткой платежеспособности украинских потребителей газа, объяснять не надо.

При этом сама Еврокомиссия ни в каком консорциуме по управлению ГТС Украины участвовать не будет, равно как и правительства отдельных европейских стран. Стать противовесом «Газпрому» могут только крупные европейские корпорации, наподобие немецких E.ON и Wintershall, французской Gaz de France, итальянской ENI.

В принципе, в создании трехстороннего консорциума «Нефтегаз» – «Газпром» – европейские компании для управления ГТС Украины нет ничего нереального, но для этого необходимы желание и согласие всех сторон. Пока что потенциальные европейские партнеры проявляют откровенную пассивность.

Конечно, переговоры с ними можно вести и через посредничество европейских правительств. Но пока у ведущих газовых компаний особой заинтересованности в участии в консорциуме не наблюдается. Заинтересовать газовые еврокорпорации может только возможность расширения поставок в случае увеличения пропускной способности украинской ГТС, но здесь все равно нужно сначала договариваться с «Газпромом».

По этому вопросу уже идут серьезные дебаты среди специалистов и экспертов рынка. Прогнозы «Газпрома» об увеличении экспорта в ЕС порой вдвое превышают ожидания некоторых его европейских партнеров.

Страны Евросоюза к 2030 г. ожидают наличия спроса на газ в раз мере 165 млрд куб. м в год. Об этом сообщил Х.-П. Флорен, член правления немецкого энергетического концерна E.ON Ruhrgas. Хотя, признал он, некоторые экспертные оценки колеблются от 455 млрд до 620 млрд куб. м. Учитывая нестабильность в мировой экономике, которая ставит под сомнение наращивание промышленного производства в скорой перспективе и возврат его объемов до докризисного уровня, Х.-П. Флорен призвал «Газпром» скорректировать долгосрочные контракты на поставки газа. «Нам нужно изменить наше традиционное представление о поставках газа в Европу и для этого серьезно изменить наши долгосрочные обязательства», – отметил он.

Прогнозы, озвученные зампредправления «Газпрома» А. Медведевым, в долгосрочной перспективе отличаются от тех, которые считают актуальными в компании E.ON Ruhrgas. Он оценил спрос на газ в Европе в 2020 г. в 380 млрд куб. м, а в 2030 г. – до 400 млрд куб. м. Также ранее в «Газпроме» отмечали, что холдинг уже законтрактовал с европейскими потребителями до 2030 г. поставки газа в 216 млрд куб. м в год, а за счет запуска газопроводов «Северный поток» и «Южный поток» ежегодный экспорт газа из России может возрасти к тому времени до 455–520 млрд куб. м. Тем самым Россия пытается убедить Украину и Евросоюз в отсутствии политической подоплеки строительства своих обходных газопроводов.

Такой положительной динамикой в потреблении на территории ЕС лоббисты интересов «Газпрома» обосновывают экономическую целесообразность строительства новых газопроводов в обход украинской территории, признавая при этом важность снижения транзитных рисков при поставках российского газа.

В данной ситуации Киев бросил все дипломатические силы на то, чтобы остановить еще неначавшееся строительство «Южного потока». Украинское правительство доказывает властям РФ и ЕС, что с экономической точки зрения дополнительные энергетические потоки гораздо выгоднее пустить через Украину, вложив средства в реконструкцию украинской ГТС. Судя по постоянным проблемам, возникающим вокруг «Южного потока», договориться с несколькими транзитерами сложнее, чем с Украиной. К тому же реконструкция украинской ГТС с доведением ее пропускной способности до плановых показателей обойдется гораздо дешевле, чем прокладка газопровода по дну Черного моря, а затем через Балканы.

Однако «Южный поток» является элементом большой газово-политической игры, в которой участвует и Украина. И ценой за отказ от строительства этого газопровода и инвестиций в модернизацию ГТС Украины может быть фактический контроль «Газпрома» над украинскими магистралями, причем с гарантией того, что никакое последующее правительство Украины не сможет пересмотреть эти договоренности.

На мировом рынке природного газа происходит усиление конкуренции в газодобыче регионов СНГ, Ближнего и Среднего Востока, Африки. Понятно, что

наиболее привлекательным рынком сбыта газа остается Европа. За него и борется Россия и «Газпром». Главная цель России заключается в том, чтобы замкнуть на себя основных потребителей газа в Европе, а вопрос об украинском транзитном потенциале отходит на второй план.

Убедиться в этом можно после ознакомления со списком основных импортеров газа в мире в 2009 г. Первое место в этом перечне, по данным Международного энергетического агентства (МЭА) за 2009 г., занимает Япония с показателем 93 млрд куб. м. На второй позиции Германия – 83 млрд куб. м. Понятно, почему с этим государством РФ строит стратегические отношения и прокладывает прямую трубу для снабжения его газом – «Северный поток». На третьем месте США – 76 млрд куб. м. Италия импортировала 69 млрд куб. м газа. И с Римом у Москвы особые отношения. Именно в основном на Италию рассчитан «Южный поток» мощностью 63 млрд куб. м.

Франция импортировала 45 млрд куб. м газа. «Северный» и «Южный потоки» работают и на эту страну. Не зря же французская компания GdF Suez в 2010 г. вошла в акционеры «Северного потока», а компания EDF до конца года может получить долю в проекте «Южный поток».

Следующей идет Украина с показателем 38 млрд куб. м газа. Этот рынок также важен для России, поэтому не в интересах Москвы совершенно портить с Киевом отношения. Турция, закупившая в прошлом году 35 млрд куб. м, соединена с РФ «Голубым потоком». Испания (34 млрд куб. м) и Великобритания (29 млрд куб. м) также могут получать газ из обходных для Украины газопроводов. Причем для Великобритании альтернативный маршрут однозначно короче.

В итоге, основные потребители газа в Европе будут иметь прямые трубопроводы из России, что сократит транспортные расходы. Кроме того, чем быстрее Россия построит «Южный поток», тем меньше шансов у проекта-конкурента – Nabucco.

Против украинской стороны как транзитера играет и сложившаяся ситуация на газовом рынке Европы, который оказался перенасыщен дешевым африканским сжиженным газом, ранее поставлявшимся в США. Вследствие этого, объемы прокачки российского топлива, ставшего для европейцев слишком дорогим, сократились, уменьшив и выручку, которую Украина получит за свои услуги по транзиту газа из России в ЕС. Однако, по мнению некоторых экспертов, данная ситуация имеет временный характер как следствие снижения объемов потребления газа во время кризиса и довольно искусственной «сланцевой революции» в США.

Хотя «Газпром» и ожидает, что газовый европейский рынок восстановится в ближайшие годы, поводов для оптимизма у Киева мало. Ситуация с транзитом российского газа через территорию Украины может еще более ухудшиться, если РФ удастся заключить договор на поставку топлива с Китаем. В этом случае Китай станет крупнейшим покупателем российского газа, а «Газпром», получив

возможность диверсифицировать поставки топлива, перебросит часть газа на азиатские рынки. Развитие ситуации подобным образом вполне вероятно, учитывая, что Москва и Брюссель сейчас находятся в процессе обсуждения сложившейся системы отношений «продавец–покупатель».

Описанная выше позиция Еврокомиссии уже спровоцировала власти Литвы и Эстонии на попытки отобрать трубы у российской компании. Но проблема тут гораздо шире: данный механизм, предусмотренный «Третьим энергопакетом ЕС», фактически ставит крест на попытках «Газпрома» получить доступ к конечным пользователям на территории ЕС. Более того, Брюссель пытается истребовать от национальных правительств право на оформление единой энергетической политики ЕС, что в Москве, понятное дело, вызывает опасения. Это также может остановить строительство «Южного потока», который, не получив от Брюсселя особого статуса, попадет под регулирование «третьего энергопакета».

Российская сторона понимает это и уже действует. Недавно Премьер-министр РФ В. Путин на встрече с канцлером ФРГ А. Меркель и в статье «Россия и Европа: от осмысления уроков кризиса – к новой повестке партнерства», опубликованной в немецкой газете *Suddeutsche Zeitung*, заявил о том, что вступление в силу подготовленного Еврокомиссией «Третьего энергетического пакета» может повлечь за собой дефицит энергоресурсов и повышение цен на них для европейских потребителей и предложил странам ЕС создать единый энергокомплекс для совместной торговли энергетическими ресурсами.

В интересах же Украины – не допустить сокращения транзита российского газа через свою территорию. Однако это возможно сделать в том случае, если будут прямые инвестиции в модернизацию ГТС Украины. Для этого правительство Украины и лоббирует создание газотранспортного консорциума с участием России и ЕС, который позволит стране сохранить и увеличить объемы газового транзита. Пока успехи Украины на этом фронте довольно скромны.

Недавно Премьер-министр Н. Азаров сообщил, что Европейская комиссия будет инициировать проведение трехсторонней встречи в формате Украина – ЕС – Россия, на котором будет обсуждаться вопрос модернизации украинской газотранспортной системы. «Еврокомиссия инициирует проведение трехсторонней встречи для обсуждения ряда проектов. Трехсторонняя, имеется в виду, – Украина – ЕС – Россия. Евросоюз взял на себя инициативу проведения такой встречи, и мы ее приветствуем», – сообщил он, отметив, что соответствующие договоренности были достигнуты во время его переговоров с еврокомиссаром по энергетике Г. Оттингером.

Н. Азаров сообщил, что на первом этапе эти консультации пройдут на уровне представителей еврокомиссара по энергетике и уполномоченными с российской и украинской сторон. Правда он не уточнил даты и места проведения встречи.

В целом можно констатировать тот факт, что существенное влияние на дальнейшую судьбу украинской ГТС будет иметь результат договоренностей всех заинтересованных лиц: Украины, РФ, стран Евросоюза и Еврокомиссии. Когда и

такими вони будуть – покажет время. Однак уже сьогодні деякі експерти висказують сумніви стосовно того, чи варто Україні в складній ситуації витрачати стільки сил на «борьбу» з «Южним потоком» і пропонують зосередитися на отриманні від Росії гарантій збереження об'ємів транзиту через українську територію в країни Східної і Центральної Європи. Уже під ці гарантії можна брати кредити ЄБРР і самостійно проводити модернізацію ГТС або залучати до кредитування безпосередньо зацікавлені в українському маршруті сторони. Наприклад, про можливу участь чеських компаній в модернізації української ГТС (в т. ч. інвестиційній) йшлося під час зустрічі Прем'єр-міністра Н. Азарова з міністром іноземних справ Чехії К. Шварценбергом. В умовах диверсифікації маршрутів поставок газу велике значення матиме економічна ефективність українського маршруту, яка неможлива без його модернізації і впровадження нових технологій.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Протестні характеристики підприємців крізь призму соціології

З 27 по 30 листопада нинішнього року в 10 обласних центрах України Центром «Соціальний моніторинг» було проведено соціологічне опитування «Голос підприємця». Всього було опитано 979 респондентів як серед учасників акцій протесту проти Податкового кодексу, так і підприємців, які не брали в них участі. Опитування було здійснене на замовлення громадської організації «Ділова Рада України». «Ми вирішили провести соціологічне дослідження, яке б показало, які причини сприяли тому, що малий і середній бізнес вийшов на площі, вулиці захищати свої права», – говорив на прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН голова громадської організації «Ділова Рада України» Д. Швець.

Директор центру «Соціальний моніторинг», кандидат соціологічних наук Д. Дмитрук, знайомлячи журналістів з результатами дослідження, зазначив: «Перше, на що слід звернути увагу, – це високий рівень поінформованості підприємців, які брали участь в акціях протесту та яких ми опитували за місцем роботи. Вони всі продемонстрували високий рівень обізнаності з тими вимогами, які висувались на той момент до влади». Майже всі опитані (91 %) вважають, що знайомі з висунутими вимогами: сказали, що детально в них розібралися 53 % опитаних, а в цілому ознайомлені – 38 %. Вищий за середній рівень поінформованості в Південному регіоні країни, серед опитаних у Донецьку та Сімферополі, серед яких 63 %, 70 % та 82 %, відповідно, вказали, що детально

поінформовані щодо основних вимог протестуючих підприємців.

До дій, які мають бути реалізовані в першу чергу, за сумою відповідей можна віднести: по-перше, відмову уряду від прийняття нового Податкового кодексу (68 %); по-друге, внесення змін, які відстоюють інтереси підприємців, у новий податковий кодекс (57 %); по-третє, ведення нових реально діючих механізмів відповідальності чиновників за порушення законів, невиконання ними своїх посадових обов'язків, протиправні дії (54 %) і, по-четверте, вимога відставки уряду (51 %) (у матеріалах, наданих журналістам, зазначається, що першочерговим, найважливішим таким кроком вважає лише 12 %, але як друга складова у розв'язанні конфліктної ситуації його назвали вже 39 % опитаних).

Д. Дмитрук повідомив, що більш активно вимогу відмови уряду від прийняття нового Податкового кодексу підтримують опитані на заході країни (79 % за сумою відповідей), в Харкові (84 %) та Сімферополі (94 %).

Більший акцент на «внесені змін, які відстоюють підприємці» (друга вимога) зробили опитані на сході країни (70 % опитаних). Також цей крок більш популярний серед тих, хто особисто не брав участі в акціях протесту на Майданах (67 %), порівняно з тими, хто безпосередньо брав участь у голосуванні (вважають її першочерговою – 52 %).

Ідея відставки уряду (51 %) має більший відгук серед опитаних підприємців Києва та Івано-Франківська (59 % та 66 % відповідно). До того ж, підтримується, скоріше, активними учасниками акцій протесту (56 %), ніж тими, хто не бере в них активної участі (41 %). Зазначено, що частіше підкреслювали першочерговість цього кроку опитані в Києві та Івано-Франківську, що на момент проведення опитування ще не давало підстав розглядати Західний або Центральний регіони як зони більш акцентовані на політичних вимогах.

Вимогу відставки Президента В. Януковича так само відстоювали більше опитаних у Києві (загалом 30 % опитаних підприємців Києва віднесли цю вимогу до першочергових).

Вимога проведення дострокових виборів Верховної Ради України також частіше підтримується у Києві (42 %) та Івано-Франківську (58 %) (тоді як у середньому по країні ця частка становить 32 %), що характеризує вищу радикальність поглядів підприємницької спільноти, що зібралася в цих містах.

Особливо слід відзначити вимогу здійснення такого кроку як «Введення нових реально діючих механізмів відповідальності чиновників за порушення законів, невиконання своїх посадових обов'язків, протиправні дії». Хоча першою (як найважливішою) цю ініціативу назвали лише 7 %, за сумарним вибором вона посідає третє місце (54 %), випереджаючи всі політичні вимоги. Більше порівняно із середнім показником вона імпонує підприємцям Сходу країни (66 %), особливо опитаним у Запоріжжі (82 %), Донецьку (78 %). Більш високий рівень підтримки можна відзначити і в Одесі (70 %). Важливо зазначити, що більше підтримують цей крок ті респонденти, які не брали активної участі в акціях протесту (65 %), ніж ті, хто виходив на Майдани (48 %). Тобто це крок більш поміркованої частини

підприємницької спільноти.

Як продемонструвало опитування, найбільшими “збудниками” невдоволення для опитаних стали: збільшення ставки єдиного податку для підприємців, які працюють за спрощеною системою; розширення повноважень податкової інспекції та скорочення видів діяльності, займаючись якими можна платити податки за спрощеною системою (єдиний податок).

Проте суттєвих розбіжностей у сприйнятті основних недоліків нового Податкового кодексу дані експрес-опитування майже не виявили. Можна звернути увагу лише на декілька регіональних особливостей: по-перше, збільшенням ставок податків на підприємців, які працюють за спрощеною системою, сильніше занепокоєні опитані на сході країни (сумарний показник 68 %); по-друге, скороченням видів діяльності, займаючись якими можна платити податки за спрощеною системою (єдиний податок), – у Південному регіоні (сумарний показник 64 %); по-третє тим, що юридичним особам не можна відносити на витрати платежі, здійснені суб’єктами підприємницької діяльності (СПД), – опитані, підприємства яких зареєстровані в Києві (сумарний показник 22 %).

Стосовно шляхів розв’язання конфліктної ситуації, половина опитаних вважає, що Податковий кодекс слід повністю переглянути (50 %), ще 39 % схильні вбачати вирішення конфлікту у внесенні змін, на яких наполягають підприємці. Лише 4 % розглядають можливість прийняття існуючого Податкового кодексу. Ще 4 % вагалися з відповіддю та не могли визначитися з шляхами розв’язання проблеми. До принципів розбіжностей у поглядах на вихід із ситуації ми відносимо те, що підприємці сходу країни віддають перевагу повному перегляду Податкового кодексу (60 % обрали такий варіант розвитку подій), у той час як на врахуванні основних побажань та внесенні змін наставляють опитані, чий бізнес розташований у Центральному регіоні (48 %).

Переважає більшість опитаних підтримує тези про те, що основне податкове навантаження в новому Податковому кодексі має бути покладене на великий бізнес, а також зменшений розмір та спрощено механізм сплати податків. Підтримкою користується як введення диференційованого податку на доходи фізичних осіб, який би залежав від їх розміру, так і запровадження податкових канікул.

Ще більший відсоток (95 %) наполягає на тому, що одночасно із введенням у дію нового Податкового кодексу мають бути введені норми, які посилюють відповідальність чиновників за порушення, перевищення повноважень, невиконання своїх функцій та створені і впроваджені ефективні механізми контролю за діяльністю чиновників.

За результатами дослідження, значну підтримку серед опитаних мають ідеї: по-перше, змусити чиновників безперечно дотримуватися норм закону і нести реальну відповідальність за його порушення; по-друге, ідея надання фізичним та юридичним особам права звернення до суду за фактом порушень з боку чиновників без звернення до правоохоронних органів (прокуратури, міліції, СБУ

тощо); по-третє, посилення відповідальність чиновників через посилення заходів стягнення.

Майже всі опитані (90 %) згодні з тим, що сплата податків має стати загальним обов'язком без винятків.

До основних вимог, прийняття яких сприяло б виробленню позитивного ставлення до нового Податкового кодексу у середовищі підприємців за результатами дослідження є, в першу чергу, прийняття вимог щодо роботи на спрощеній системі оподаткування – на цьому наголосили 59 % опитаних.

На другому місці дві вимоги: створити нові ефективні реально працюючі механізми контролю і притягнення чиновників до відповідальності за порушення посадових обов'язків (44 %); та знизити рівень податків з малого та середнього бізнесу (43 %).

У разі, якщо вимоги підприємців не будуть почуті, більше третини (38 %) опитаних планують приєднатися до нового руху із захисту інтересів підприємців. Сильніше така позиція проявилася у респондентів, опитаних на півдні країни (50 %) та тих, хто вже брав участь в акціях протесту підприємців (46 %). Ще 34 % стануть активно підтримувати опозиційні політичні сили для того, щоб відстояти свої інтереси. Найбільшу готовність підтримувати опозиційних політиків, партії висловили підприємці з Центрального регіону (44 %). Решта опитаних, швидше за все, не вдасться до активних кроків, не буде брати участі в політичних акціях, рухах, не приєднається до партій (22 %).

За словами Д. Швеця, громадянські протести показали, що в нас існує громадянське суспільство, громадяни, які не бояться висловлювати свою думку і, найголовніше, – влада готова слухати і спілкуватись з цими людьми. «Раз влада сьогодні чує бізнес, раз Президент сьогодні чує і подає руку нашому громадянському суспільству, яке заявило свою позицію, потрібно використовувати цей момент для того, що змусити платити податки усіх», – зазначив голова громадської організації «Ділова Рада України», завершуючи свій виступ.

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин називає останньою датою ухвалення Державного бюджету на наступний рік 24 грудня поточного року. Про це В. Литвин сказав, спілкуючись з журналістами 9 грудня у Сеулі.

За його словами, за два тижні пленарної роботи, які матиме Верховна Рада до кінця року, головне – визначитися з доходною і видатковою частинами бюджету, рівнем інфляції, дефіцитом бюджету.

На уточнююче запитання про вимоги деяких політичних сил включити до бюджету наступного року витрати на проведення парламентських виборів у 2011 р., В. Литвин зазначив: «Можна вимагати будь-що, але якщо виборів немає, то про які видатки може бути мова?» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 9.12).*

Почесний золотий орден Голові Верховної Ради вручив ректор Університету «Ханкук» П. Чоль 9 грудня у Сеулі. Вітаючи В. Литвина, він висловив сподівання, що керівник українського парламенту сприятиме подальшому розвитку добрих відносин між Україною і Кореєю, зокрема, між навчальними закладами двох країн. При цьому П. Чоль наголосив, що Почесний золотий орден вперше вручено представнику іноземної держави, і підкреслив, що цієї нагороди В. Литвин удостоєний за значний внесок у розвиток дружніх відносин між обома країнами.

З врученням Почесного золотого ордену В. Литвина привітав спікер Національної асамблеї Республіки Корея Пак Хі Те під час зустрічі в Національній асамблеї Республіки Корея.

Відповідаючи на запитання журналістів після завершення зустрічі, В. Литвин висловив задоволення тим, що в університеті «Ханкук» відкрито факультет україністики. У свою чергу спікер Національної асамблеї підкреслив, що «нині знати мови – це необхідність для продовження розвитку відносин між Україною і Кореєю». «Студенти і всі, хто їдуть з Кореї в інші країни, повинні знати їхні мови. Хотів би, щоб і студенти та бізнесмени, які приїжджають в Корею з України, так само змогли спілкуватися з корейцями нашою мовою», – сказав він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 9.12).*

З 8 по 10 грудня 2010 р. заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко перебуватиме з офіційним візитом у Республіці Білорусь.

Перебуваючи у Мінську, українська делегація на чолі із заступником Голови Верховної Ради України візьмуть участь у засіданні Міжпарламентської комісії зі співробітництва Верховної Ради України та Національних зборів Республіки

Білорусь. Під час засідання сторони планують обговорити ряд питань, зокрема, стан договірно-правової бази між Україною і Республікою Білорусь та її вдосконалення; співробітництво національних делегацій України і Республіки Білорусь у міжнародних парламентських структурах; парламентський контроль у торговельно-економічній сфері співробітництва між Україною і Республікою Білорусь та про законодавчі шляхи відновлення обсягів торгівлі тощо.

Під час візиту заплановано проведення ряду зустрічей заступника Голови ВР з представниками офіційних кіл Республіки Білорусь.

Крім того, М. Томенко планує зустрітися з викладачами вищих навчальних закладів, керівниками дошкільних дитячих закладів та представниками громадських організацій Білорусі, яким він презентує просвітницькі проекти щодо викладання української історії, мови та літератури (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2010. – 8.12).

Перший заступник Голови Верховної Ради України А. Мартинюк прийняв офіційну делегацію Арабської Республіки Єгипет на чолі з міністром закордонних справ цієї країни А. Абуль-Гейтом.

При цьому перший віце-спікер висловив сподівання, що це може стати певним кроком на шляху підготовки офіційного візиту Президента АРС до України.

У свою чергу керівник єгипетського зовнішньополітичного відомства дав зрозуміти, що поінформує главу його держави про те, що це може бути бажаний для обох країн візит, і висловив переконання, що «Президент АРС вітатиме цю пропозицію». За словами А. Абуль-Гейта, «прийшов час відкрити горизонти і працювати далі».

Під час зустрічі перший віце-спікер поінформував главу єгипетського дипломатичного відомства про внутрішньополітичну ситуацію в Україні, наголосив на незворотності курсу реформ, проголошених Президентом, досягнутій політичній стабільності, поліпшенні економічної ситуації.

Коментуючи вагомість міжпарламентської складової україно-єгипетського міждержавного діалогу, А. Мартинюк зауважив на необхідності його інтенсифікації. В цьому контексті глава єгипетського дипломатичного відомства А. Абуль-Гейт запросив першого заступника Голови Верховної Ради України А. Мартинюка відвідати з візитом Арабську Республіку Єгипет у зручний для нього час (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2010. – 8.12).

На думку віце-спікера М. Томенка, правильним було б публічно обговорити з фахівцями та експертами концепцію адміністративної реформи, визначити оптимальну структуру виконавчої влади, яка б передбачала більш ефективну систему управлінської моделі та відповідно обіцяне скорочення державних

службовців і економію бюджетних коштів. «А вже після цього етапу вийти на рівень обговорення, як замість партійних квот віднайти професійних фахівців та менеджерів і відповідно забезпечити нову якість уряду зокрема та виконавчої влади загалом», – відзначив М. Томенко.

Він наголосив, що саме таким шляхом йшли європейські країни протягом останніх кількох років у період фінансової та економічної кризи. Натомість, сьогоднішній варіант, на його переконання, швидше нагадує спробу працевлаштувати відданих людей та в інший спосіб застерегти квотний принцип для тих, хто підтримав владу. «Очевидно, і подальші кадрові призначення будуть призначеннями за ознаками відданості чи партійної належності», – підсумував політик (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua).* – 2010. – 8.12).

Комітет з питань соціальної політики та праці рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення зміни до ст. 15 Закону «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» (щодо матеріальної підтримки материнства і дитинства).

Законопроект (реєстр. № 7350) поданий Президентом України та визначений як невідкладний.

Проектом пропонується ст. 15 чинного Закону доповнити новою частиною, згідно з якою розмір державної соціальної допомоги передбачається збільшити на кожну дитину віком від 3 до 13 років у 2011 р. на 60 грн, у 2012 р. – на 120 грн, у 2013 р. – на 180 грн, у 2014 р. – на 250 грн, а на дітей віком від 13 до 18 років збільшити у 2011 р. – на 100 грн, у 2012 р. – на 230 грн, у 2013 р. – на 360 грн, у 2014 р. – на 500 грн.

Під час обговорення проекту на засіданні комітету зазначалося, що сьогодні розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям визначається, виходячи з показника рівня забезпечення прожиткового мінімуму, який затверджується одночасно з прийняттям закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

Народні депутати також відзначили, що за прогнозними розрахунками збільшення розміру державної соціальної допомоги на кожну дитину в малозабезпеченій сім'ї віком від 3 до 18 років у 2011 р. потребуватиме додатково 137,8 млн грн з Державного бюджету.

Члени комітету підтримують законопроект, прийняття, якого, на їхню думку, сприятиме посиленню соціального захисту незахищених верств населення, підвищенню матеріального забезпечення малозабезпечених сімей з дітьми (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua).* – 2010. – 8.12).

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності рекомендує парламенту відхилити проект закону про внесення змін до Закону «Про

обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (щодо коефіцієнту бонус-малус).

Законопроектом (реєстр. № 2282) пропонується встановити обов'язок страховиків застосовувати коефіцієнти страхових тарифів залежно від наявності чи відсутності страхових випадків з вини страхувальника, відповідальність якого застрахована, при визначенні розміру страхового платежу, та зобов'язати Моторне (транспортне) страхове бюро України вести інформаційну базу про страхові випадки з вини цих осіб.

Під час обговорення члени комітету зауважили, що чинним законом такі завдання МТСБУ визначаються ст. 39, у тому числі і завдання стосовно збирання та використання інформації щодо страхових випадків із обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності. А ст. 55 передбачено створення та використання єдиної централізованої бази даних, яка містить відомості про чинні та припинені договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, страхові випадки, що мали місце, транспортні засоби та їх власників.

Тому, вважають народні депутати, положення законопроекту частково дублюють норми зазначених статей чинного закону (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 8.12).*

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про Митний тариф України». Законопроектом (реєстр. № 7280) пропонується викласти у новій редакції Закон від 5 квітня 2001 р. № 2371-III «Про Митний тариф України» і додаток до нього.

Необхідність прийняття проекту, зазначалося на засіданні комітету, обґрунтовується насамперед потребою приведення товарної номенклатури Митного тарифу України у відповідність до вимог Гармонізованої системи опису та коду у зв'язку із приєднанням до СОТ.

Чинний Митний тариф України, зазначали члени комітету, побудовано на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів версії 2002 р., тоді як застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання в більшості країн світу, зокрема, в країнах Європейського співтовариства, більшості країн СНД, з 01.01.2007 р. здійснюється на основі ГС-2007.

Прийняття законопроекту, вважають члени комітету, сприятиме:

- адаптації статистичної системи України до міжнародних методів, стандартів та класифікації;
- стандартизації зовнішньоторговельної документації;
- усуненню розбіжностей у версіях систем української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності України та країн – торговельних партнерів;
- прискоренню та спрощенню процедури митного оформлення товарів під час

здійснення зовнішньоторговельних операцій;

– приведенню ставок увізного мита на продукцію і товари у відповідність до рівня, визначеного Графіком тарифних зобов'язань України перед СОТ за товарами на 2011 р.

На засіданні наголошувалося, що реалізація положень законопроекту не потребує фінансових витрат, оскільки має суто технічний характер і передбачає, зокрема, переведення Митного тарифу України на базу УКТ ЗЕД нової версії. При цьому, зміна ставок ввізного мита, передбачена законопроектом, є лише імплементацією положень Закону від 10.04.2008 р. № 250-VI «Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі», яким ратифіковано рівні ставок ввізного мита відповідно до міжнародних договорів України (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 8.12).*

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України (щодо строків тримання під вартою).

Законопроектом (реєстр. № 7343), поданим народним депутатом В. Бондиком, пропонується внести зміни до ст. 156 та ст. 165-3 Кримінально-процесуального кодексу з метою встановлення максимальних строків тримання під вартою підозрюваних, обвинувачених та підсудних залежно від суспільної небезпеки вчинених злочинів та форми вини.

Автор обґрунтував прийняття законопроекту тим, що чинний Кримінально-процесуальний кодекс не враховує відмінностей між різними категоріями злочинів у питанні про можливість утримання особи під вартою протягом багатьох місяців. На думку народного депутата, максимальний термін утримування особи під вартою має перебувати в прямій залежності від вчиненого злочину (середньої тяжкості, тяжкий чи особливо тяжкий) і від того, чи є цей злочин навмисним або необережним. «Чітке визначення підстав обрання запобіжного заходу у вигляді взяття під варту та максимальних строків утримання під вартою не вплине негативно на повноту, всебічність та об'єктивність досудового слідства», – вважає В. Бондик.

Внесення зазначеної зміни, на його думку, дасть змогу забезпечити виваженість рішень при обранні запобіжного заходу стосовно підозрюваного, обвинуваченого або підсудного, буде відповідати меті попереднього ув'язнення як крайньому запобіжному заходу, а також надасть широкі можливості для застосування інших альтернативних запобіжних заходів.

Члени комітету підтримують законопроект, прийняття якого сприятиме гуманізації кримінально-процесуального законодавства та ширшому застосуванню інших альтернативних запобіжних заходів (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 8.12).*

Комітет з питань транспорту і зв'язку рекомендує Верховній Раді відхилити проект закону про внесення змін до ст. 39 Закону «Про телекомунікації» щодо впорядкування плати за телекомунікаційні послуги.

Законопроектом (реєстр. № 7071), поданим народним депутатом А. Гриценком, пропонується змінити порядок визначення розміру плати за телекомунікаційні послуги, зобов'язавши операторів телекомунікацій враховувати повні тарифні одиниці часу при нарахуванні плати за кожну отриману споживачем телекомунікаційну послугу. На думку автора, це дасть змогу стимулювати запровадження оптимальної тарифікації телекомунікаційних послуг. Проектом, зокрема, пропонується у ст. 39 Закону «Про телекомунікації» замінити в частині слова «розрахунках із споживачами» на «нарахування плати за кожну таку послугу».

Члени комітету проаналізувавши проект, зазначили, що запропонована редакція ст. 39 Закону «Про телекомунікації» не носить системного характеру та не дає прозорого тлумачення питання щодо забезпечення оплати споживачами виключно використаного часу. Народні депутати також звернули увагу на те, що питання оплати послуг телефонного зв'язку та порядок проведення розрахунків споживачів за отримані послуги вже врегульовано у посекудному вимірі.

Члени комітету також врахували висновок Кабінету Міністрів від 16.10.2010 р., у якому зазначається, що права споживачів телекомунікаційних послуг захищено на належному рівні, а законопроект не забезпечує вирішення питання щодо посилення захисту їх прав.

Комітет вважає за доцільне рекомендувати парламенту за результатами розгляду у першому читанні відхилити законопроект (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 8.12).*

Стан та шляхи врегулювання проблем у сфері захисту прав трудових мігрантів – громадян України обговорено під час слухань у Комітеті з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Відкриваючи слухання, голова комітету О. Зарубінський зазначив, що зовнішня трудова міграція українців – процес, в якому беруть участь як мінімум 10 % населення України в працездатному віці, проте дійсні масштаби трудової міграції за кордон через велику кількість нелегальних мігрантів статистичні дані не охоплюють.

«За даними Міжнародної організації з міграції, не менше 50 % українських працівників працює за кордоном з нерегульованим правовим статусом, тобто нелегально; вони не сплачують податки, не роблять внески в соціальну сферу та Пенсійний фонд України; водночас та працездатна частина населення, яка працює в Україні, вимушена нести посилене фінансове навантаження, фінансуючи соціальну сферу та формуючи пенсійний фонд, у тому числі і для тих, хто працює

за кордоном», – підкреслив голова комітету.

Під час виступів зазначалося, що за даними Національного банку України, об'єм міграційного капіталу, що надходить до України через банківську систему і формується на підставі звітності з фінансових операцій з нерезидентами через міжнародні платіжні системи, щорічно становить близько 2 млрд дол.

Увагу присутніх було також зосереджено на тому, що одним із основних завдань щодо покращення соціального та правового захисту трудових мігрантів залишається розширення договірної бази з країнами, в яких чисельність трудових мігрантів – громадян України є найвагомішою, та проведення заходів щодо активізації виконання двосторонніх міжнародних договірних документів у частині відпрацювання механізму працевлаштування трудових мігрантів у рамках укладених угод та контролю за виконанням положень цих договірних документів. Сьогодні, повідомлялося під час слухань, триває робота стосовно укладання двосторонніх угод з Італією, Грузією щодо працевлаштування та з Польщею, Португалією щодо соціального забезпечення (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 8.12).*

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про регулювання містобудівної діяльності (щодо скорочення дозвільних процедур у будівництві).

Законопроектом (реєстр. № 7418), внесеним Кабінетом Міністрів, пропонується удосконалити дозвільну систему у будівництві за рахунок:

- зменшення кількості дозвільних і погоджувальних процедур, скорочення часу їх проходження та переліку необхідних документів;
- запровадження у дозвільній системі у будівництві принципів мовчазної згоди, єдиного вікна та організаційної єдності;
- здійснення окремих видів господарської діяльності без отримання документа дозвільного характеру на основі декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства;
- персоніфікації відповідальності суб'єктів архітектурної діяльності, поступового переходу від ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єкта архітектури, до професійної атестації виконавців окремих видів робіт;
- дерегуляції господарської діяльності шляхом передачі частини функцій з державного регулювання та контролю самоврядним організаціям.

Як зазначив заступник міністра Кабінету Міністрів Ю. Аністратенко, прийняття законопроекту спростить дозвільні та погоджувальні процедури у будівництві, дасть змогу адаптувати регуляторну політику України до європейських стандартів, забезпечити сприятливі умови для ведення бізнесу, розвитку будівельної та суміжних галузей.

Проектом передбачені норми щодо відповідальності забудовників за самочинно збудовані об'єкти містобудування та державного архітектурно-будівельного контролю за дотриманням державних будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих і будівельних робіт, виробництва будівельних матеріалів, виробів і конструкцій тощо.

Законопроект передбачає внесення змін до майже 30 законодавчих актів та розроблення низки підзаконних нормативних документів (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 9.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

9 грудня під головуванням Президента України В. Януковича відбудеться засідання Комітету з економічних реформ.

До порядку денного засідання включено питання реформування системи державного управління, зміни інфраструктури реформ у зв'язку з набранням чинності Конституцією 1996 р., а також підбиття підсумків реформи дерегуляції ведення бізнесу (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2010. – 9.12).

9 грудня Президент України В. Янукович візьме участь в урочистій церемонії складення присяги суддями, вперше призначеними Президентом України на посаду професійного судді (Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua)). – 2010. – 9.12).

Президент України В. Янукович провів зустріч із міністром закордонних справ Естонської Республіки У. Паетом.

Під час зустрічі глава держави висловив вдячність Естонії за підтримку кандидатури України на головування в ОБСЄ у 2013 р.

Говорячи про ситуацію в Українській державі, В. Янукович наголосив, що Україна нині активно продовжує розпочаті реформи.

За словами глави держави, від започаткованих змін уже є «певний позитив». «Економіка відреагувала на хід реформ. Ми отримали близько 5 % зростання ВВП, промислове виробництво зросло на 12 %, дефіцит бюджету ми скоротили в цьому році з 12 до 5 %», – сказав Президент.

В. Янукович констатував, що цього року було фактично закладено фундамент на всіх напрямках реформування країни (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2010. – 7.12).

Президент України В. Янукович провів зустріч з міністром закордонних справ Арабської Республіки Єгипет А. Абуль-Гейтом.

На початку зустрічі міністр передав главі Української держави листа дружби від Президента Єгипту. В. Янукович зі свого боку передав Президентові Єгипту свої вітання та запрошення відвідати Україну з візитом у зручний для нього час.

Глава держави наголосив, що українська сторона приділяє належну увагу підтримці регулярного політичного діалогу між двома державами. «Я впевнений, що діалог на вищому рівні дасть поштовх розширенню та подальшому поглибленню двосторонніх контактів», – сказав В. Янукович.

Президент зазначив, що українська сторона задоволена співпрацею з Єгиптом в авіаційній галузі, і висловив сподівання, що Єгипет зацікавиться новітніми літаками марки АН, що виробляються в Україні.

Глава держави також висловив упевненість, що нинішній візит міністра закордонних справ стане підготовчим етапом до майбутнього візиту в Україну Президента Єгипту. «Візит Президента Х. Мубарака, на нашу думку, необхідний як із політичної точки зору, так і в контексті розвитку економічних відносин між нашими державами», – зазначив В. Янукович.

«Ми розглядаємо Єгипет як одного з найважливіших партнерів України в Африці, у близькосхідному регіоні та арабському світі», – наголосив Президент.

Зі свого боку міністр закордонних справ Єгипту висловив упевненість, що Президент його країни «з радістю прийме запрошення та відвідає Україну» (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 7.12).*

Відповідно до п. 24 ч. 1 ст. 85 Конституції України Президент В. Янукович вніс до парламенту подання про надання згоди Верховної Ради України на звільнення О. Костусєва з посади голови Антимонопольного комітету України у зв'язку з обранням його Одеським міським головою.

7 грудня Президент України відповідно до п. 24 ч. 1 ст. 85 Конституції України вніс подання про надання згоди Верховної Ради України на призначення В. Цушка головою Антимонопольного комітету України.

Глава держави уповноважив народного депутата України, представника Президента України у Верховній Раді України Ю. Мірошниченка представляти ці подання у парламенті (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 7.12).*

Президент України В. Янукович гарантує в країні свободу слова, а також постійний і відкритий діалог з медіа. Об этом в рамках Форума европейских и азиатских медиа заявила заместитель главы Администрации Президента Украины А. Герман. «Информационное пространство становится все

больше прозрачным. Нет секретов, которые можно сохранить. И власть с медиа должны работать честно и прозрачно», – сказала А. Герман.

Также она озвучила обращение Президента Украины В. Януковича к представителям СМИ, согласно которому, глава государства заверил, что украинская власть гарантирует свободу слова, а также постоянный и открытый диалог с медиа (*Versii.com (www.versii.com)*). – 2010. – 8.12).

Кабінет Міністрів України на засіданні 8 грудня розглянув низку важливих для країни документів.

Зокрема, було обговорено проект Концепції державної міграційної політики та проект Концепції Ядерного кодексу, розглянуто ряд документів, спрямованих на вдосконалення державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх ідентифікацію, законопроект, який передбачає скасування регулювання державою фонду оплати праці підприємств-монополістів.

Як зазначив М. Азаров, Україна продовжує тісне співробітництво з міжнародними фінансовими інституціями та Європейським Союзом. Тому уряд має намір врегулювати порядок підготовки та реалізації проектів, що проводяться в рамках програм Європейського інструменту сусідства та партнерства. За цими програмами в прикордонні регіони будуть спрямовуватись кошти ЄС на безоплатній та безповоротній основі.

У сфері міжнародної діяльності Кабінета Міністрів було заплановано затвердити угоду між урядами держав-учасниць СНД про співробітництво в боротьбі з обігом фальсифікованих лікарських засобів. Також уряд направив на ратифікацію до Верховної Ради України угоду між урядом України та урядом Республіки Хорватія про морське торговельне судноплавство (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 8.12).

Україна зацікавлена в активізації двостороннього торговельно-економічного співробітництва з Єгиптом. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі з міністром закордонних справ Арабської Республіки Єгипет А. Абуль-Гейтом.

Це перший офіційний візит єгипетського міністра до України за всі роки незалежності.

«Ми закликаємо Вас і Ваш уряд активно працювати над збільшенням нашого двостороннього торговельно-економічного співробітництва. Зокрема, те рішення, яке ми прийняли щодо створення сервісного центру з обслуговування наших літаків, двигунів, а також співробітництво в галузі модернізації єгипетської оборонної техніки, сприятиме активізації наших двосторонніх відносин», – наголосив М. Азаров. Прем'єр-міністр додав, що під час його офіційного візиту до Арабської Республіки Єгипет у листопаді цього року відбулися плідні переговори

з Прем'єр-міністром Єгипту А. Назіфом, під час яких сторони визначили основні напрямки взаємодії між нашими країнами.

Зокрема, були узгоджені заходи щодо зміцнення торговельно-економічних зв'язків між країнами, які передбачають підтримку військово-технічного співробітництва, розвиток двосторонніх зв'язків у нафтогазовій галузі, активізацію співробітництва в культурно-гуманітарній та освітній сферах.

Крім того, М. Азаров зазначив, що під час його переговорів з А. Назіфом сторони відзначили успішну діяльність в Єгипті НАК «Нафтогаз України», яка за короткий час пробурила 17 свердловин і вийшла на добовий видобуток нафти понад 100 тис. барелів.

За його словами, Україна зацікавлена також у розширенні присутності на єгипетському ринку сільськогосподарської продукції, у першу чергу, за рахунок експорту української пшениці. Для забезпечення інтересів українських сільгоспвиробників сторони домовились розглянути питання про можливість включення України до списку постійних постачальників сільськогосподарської продукції до Єгипту.

У свою чергу міністр закордонних справ Єгипту зазначив, що його країна безумовно виконуватиме усі домовленості, які були досягнуті під час візиту М. Азарова до АРЕ. «Ми будемо виконувати усі домовленості, про які ви говорили. Я впевнений, що майбутній візит Президента А. Мубарака, а також Прем'єр-міністра Єгипту в Україну зможе підняти на новий рівень наші відносини», – наголосив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 7.12).*

Україна – демократична країна, і проведення реформ уряд здійснює шляхом взаємодії з громадянським суспільством. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час зустрічі з міністром закордонних справ Естонської Республіки У. Паетом.

Прем'єр-міністр повідомив про результати проведення в Україні податкової реформи, зазначивши, що після прийняття у парламенті Податкового кодексу виникли протести з боку малих підприємців, які працюють на спрощеній системі оподаткування.

За його словами, перед урядом сьогодні стоїть ще низка складних завдань із проведення пенсійної та адміністративної реформ. М. Азаров поінформував, що уряд прийняв у спадок дуже високий дефіцит Пенсійного фонду. В результаті проведення адмінреформи, за його словами, планується оптимізація та скорочення кількості органів державної влади і, відповідно, кількості чиновників.

У свою чергу міністр закордонних справ Естонської Республіки висловив готовність Естонії поділитися досвідом щодо впровадження реформ та розвитку громадянського суспільства (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 7.12).*

Прем'єр-міністр М. Азаров вважає, що створення зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом не має містити норм щодо встановлення квот на експорт аграрної продукції. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час зустрічі з міністром закордонних справ Естонської Республіки У. Паетом.

М. Азаров відзначив, що переговорний процес з Європейським Союзом щодо підготовки угод про асоціацію, надання Україні безвізового режиму і створення зони вільної торгівлі, зокрема за результатами саміту Україна – ЄС, просунувся на крок вперед.

Однак що стосується питання створення зони вільної торгівлі, то, на думку М. Азарова, для України є важливим встановлення вільної торгівлі саме на аграрну продукцію, зокрема зерно, якого Україна може виробляти до 60 млн т на рік, у той час як переговарники ЄС пропонують встановлення певних квот (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 7.12).*

Розвиток індустрії високих технологій в Україні слід починати з перебудови системи підготовки фахівців. Таку думку віце-прем'єр-міністр України С. Тігіпко висловив під час засідання робочої групи з розвитку ІТ-сектору України, до якої входять представники провідних ВНЗ країни та Європейської бізнес-асоціації.

«Вже зараз експорт програмного забезпечення з України сягає майже 1 млрд дол., і щорічно цей обсяг подвоюється. Зрозуміло, що за умови стимулювання з боку держави ІТ-сфера невдовзі зможе стати основою економічного розвитку країни», – підкреслив С. Тігіпко.

Робоча група, очолювана віце-прем'єр-міністром, зараз працює над програмою розвитку ІТ-сектору України. Серед пропозицій науковців та експертів – створення спеціалізованих класів у середніх школах, програми підвищення кваліфікації викладацького складу та приділення більшої уваги запровадженню наукових розробок у виробництво.

С. Тігіпко дав робочій групі доручення відпрацювати комплексну Концепцію розвитку ІТ-сфери, на базі якої буде сформовано план конкретних заходів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 8.12).*

8 грудня у посольстві Естонської Республіки в Києві був підписаний Меморандум про співробітництво у сфері інформаційного суспільства, електронної демократії, електронного урядування та комунікаційних технологій між Державним комітетом України з питань науки, інновацій та інформатизації, Міжнародним фондом «Відродження», Академією електронного урядування Естонії і Фондом відкритої Естонії. Підписання

відбулося в присутності Надзвичайного та Повноважного Посла Естонської Республіки в Україні Я. Рейні, голови Держкомінформнауки В. Семиноженка і виконавчого директора Міжнародного фонду «Відродження» Є. Бистрицького.

Меморандум сприятиме поширенню ідей відкритого суспільства та реалізації в Україні проекту електронного урядування. Зокрема, ним передбачено навчання держслужбовців електронній політиці. Зазначимо, що діяльність організацій, які виступили ініціаторами підписання меморандуму, передбачає консультування щодо різноманітних електронних проектів.

У рамках реалізації меморандуму у 2011 р. в Києві планується провести Міжнародний науковий конгрес з проблем розвитку інформаційного суспільства (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 8.12).*

Уряд на своєму засіданні схвалив проект Державного бюджету на 2011 р. і 10 грудня подасть його на розгляд до Верховної Ради. Про це повідомив міністр фінансів Ф. Ярошенко за результатами засідання Кабінету Міністрів України.

Ф. Ярошенко назвав шість основних стратегічних принципів, на яких базується проект Державного бюджету на 2011 р. За його словами, перший з них полягає в переході «від економіки терпіння до впевненого економічного зростання», другий – орієнтований на подальше зниження податкового навантаження. «Перерозподіл ВВП через зведений бюджет України у 2011 р. становитиме 28,7 % проти 29,6 % у поточному році», – повідомив він.

По-третє, як відзначив міністр, у Держбюджеті на 2011 р. повною мірою відображається стратегія Президента України щодо скорочення адміністративних витрат. «Витрати на державне управління у 2011 р. скорочуються майже на 13 млрд грн, і це ще без адміністративної реформи», – поінформував він, зазначивши, що одночасно на 20 млрд грн зростають видатки на економічний розвиток.

По-четверте, за словами Ф. Ярошенка, проектом бюджету на наступний рік заплановано «скорочення дефіциту державного бюджету до 3,08 % ВВП, а це становитиме 38,6 млрд грн, що на 30 % менше від показника поточного року»: «Державні запозичення будуть здійснюватися виключно для фінансування програм розвитку, обслуговування, погашення раніше створеного державного боргу».

По-п'яте, констатував міністр, проектом Держбюджету передбачена реалізація національних проектів, визначених Президентом України, як стратегічні.

По-шосте, проектом Державного бюджету повною мірою реалізуються можливості, надані бюджетною реформою, для забезпечення фінансової самостійності місцевих бюджетів.

У цілому, підкреслив Ф. Ярошенко, проект Держбюджету-2011 спрямований на фінансове забезпечення реалізації Програми економічних реформ Президента

2010–2014 рр., створення належних умов для регіонального розвитку та імплементацію в результаті бюджетної та податкової реформ (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 8.12).

За результатами проведеної 11 листопада 2010 р. наради з питань науково-технічної та інноваційної політики під головуванням Прем'єр-міністра України М. Азарова Держкомінформнауки разом з іншими профільними міністерствами та відомствами розпочинає системну роботу над формуванням в Україні сучасної науково-технічної інфраструктури, заснуванням ефективних форм державно-приватного партнерства у сфері виробництва високотехнологічної продукції й створенням передумов для випереджаючого розвитку вітчизняної економіки на основі знань та інновацій.

Як відзначив голова Держкомінформнауки В. Семиноженко, чи не вперше за останнє десятиліття Українська держава стимулює саме інноваційний характер змін в економіці і суспільстві, робить ставку на передові тренди економічного розвитку, чітко усвідомлюючи критичне значення високих технологій, науки, освіти для успіху сучасних країн.

Доручення Прем'єр-міністра мають на меті створення законодавчої бази для державної підтримки нових видів інноваційної діяльності, зокрема – через механізми венчурного фінансування. Також передбачені заходи щодо вдосконалення системи державного управління у сфері трансферу технологій та урегулювання питань комерціалізації науково-технічних розробок.

Особливу увагу приділено уточненню низки Державних цільових науково-технічних програм, зокрема «Нанотехнології та наноматеріали» на 2010–2014 рр., а також Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009–2013 рр. – термін її дії буде подовжено до 2020 р. Підготовлено Концепцію ДЦНТП створення та доклінічних випробувань вітчизняних діагностичних і лікарських препаратів для медицини та ветеринарії на 2011–2015 рр. (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 7.12).

6 листопада 2010 р. Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію Державної цільової науково-технічної програми створення та доклінічних випробувань вітчизняних діагностичних та лікарських препаратів для медицини і ветеринарії на 2011–2015 рр., яка розроблена Держкомінформнауки на доручення уряду. Над програмою працювали провідні науковці з НАН, НААН, НАМН, МОН та МОЗ України, а також представники фармацевтичних компаній України. Загальний обсяг фінансування Програми становить 2,7 млрд грн. З них за рахунок бюджету – 1,2 млрд грн, за рахунок інвестиційних коштів – 1,5 млрд грн.

Як повідомляє прес-служба Держкомінформнауки, головним мотивом розробки Програми є загострення санітарно-епідемічної ситуації в Україні і світі,

пов'язане з виникненням нових пандемічних грипозних та епізоотичних інфекцій. У цій ситуації одним з найважливіших чинників національної безпеки стає наявність у країні повного циклу виробництва лікарських засобів для медицини та ветеринарії – від пошуку біологічно активних органічних сполук, що є основою для ліків, до проведення доклінічних та клінічних випробувань і впровадження препаратів у масове виробництво.

Першочерговими стратегічними завданнями Програми є доклінічне вивчення властивостей біологічних і фармацевтичних субстанцій та препаратів, а також люмінесцентних біомедичних діагностичних матеріалів, випробування препаратів на пілотному устаткуванні, виробництво у режимі «швидкого реагування» тих препаратів, які необхідні для запобігання епідеміям, викликаним «новими» збудниками інфекційних хвороб, створення діагностичних препаратів для забезпечення заходів протидії біотероризму.

Завдяки Програмі в Україні буде створена система конструювання та цільового виготовлення нових лікарських засобів – це надзвичайно актуально з огляду на те, що організм сучасної людини швидко пристосовується до інфекційних та протипухлинних препаратів і не реагує на них. За умови успішного виконання Програми вдасться усунути залежність України від імпортованих ліків і забезпечити входження держави як виробника на світовий фармацевтичний ринок (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 7.12).*

Проектом пенсійної реформи, розробленим у Кабміні, передбачається поступове підвищення пенсійного віку на півроку щороку протягом 10 років. Про це повідомив заступник міністра праці та соціальної політики К. Ващенко.

Міністр також повідомив, що одна з ідей, яка обговорюється в рамках розробки пенсійної реформи, – це можливість прирівняти норму пенсійного забезпечення для вчителів, лікарів та працівників культури.

Також він зауважив, що в рамках підготовки реформи пенсійне забезпечення для різних категорій пенсіонерів обговорюватиметься з профспілками, а також представниками різних відомств.

Крім того, параметри пенсійної реформи будуть обговорюватися з Міжнародним валютним фондом (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 8.12).*

Зона вільної торгівлі між ЄС і Україною може бути реалізована в достатньому обсязі до 2022 р. Про це заявив глава делегації на переговорах з питання про зону вільної торгівлі, заступник міністра економіки В. П'ятницький у Брюсселі.

«У 2007 р. ми розпочали дискусію, іде переговорний процес, який займе, умовно кажучи, п'ять років (це реально), і десять – щоб усе імплементувати: серед

пропозицій є перехідні періоди, які триватимуть до 10 років», – сказав він.

Таким чином він прокоментував раніше озвучену європейською стороною думку про те, що повна імплементація зони вільної торгівлі може бути досягнута тільки через 15 років, після того як сторони розпочали таку дискусію.

Разом з тим, заступник міністра також вважає, що навіть у цьому випадку не буде повної реалізації чотирьох свобод (свобода пересування товарів, послуг, робочої сили й капіталу) (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 8.12).

Кабинет Министров Украины утвердил объем финансирования ремонта автодорог в 2010 г. Соответствующее распоряжение от 6 декабря 2010 г. № 2195-р опубликовано на правительственном сайте.

Так, согласно распоряжению, в Автономной Республике Крым на ремонт 3 км дороги государственного значения (Харьков – Симферополь – Алушта – Ялта на участке км 632 – км 635) выделено 27 млн 872 тыс. 200 грн, в Винницкой обл. на ремонт 6 км дорог государственного значения выделено 117 млн 257 тыс. 400 грн, в Волынской обл. на ремонт 2,7 км дорог выделено 60 млн 800 тыс. грн, в Днепропетровской обл. на ремонт 2,33 км дорог выделено 22 млн 743 тыс. грн, в Донецкой обл. на ремонт 3,224 км дорог выделено 145 млн 926 тыс. 177 грн, в Херсонской обл. на ремонт 6,217 км дорог выделено 30 млн грн (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*. – 2010. – 8.12).

Кабинет Министров Украины продлил квотирование экспорта зерновых до марта 2011 г. Об этом журналистам после заседания Кабмина заявил министр аграрной политики Украины Н. Присяжнюк. «Решением Кабмина мы увеличили квоту на 1,5 млн (т)... 500 тыс. т. пшеницы и 1 млн т кукурузы до марта», – заявил Н. Присяжнюк (*Версии.com (www.versii.com)*. – 2010. – 8.12).

Кабинет Міністрів затвердив порядок ідентифікації об'єктів нерухомого майна для державної реєстрації прав на них. Про це заявив міністр юстиції О. Лавринович.

За його словами, відповідна постанова була прийнята на засіданні уряду 8 грудня.

Постанова направлена на створення належного нормативно-правового регулювання ідентифікації об'єктів нерухомого майна для державної реєстрації прав на них, формування картографічних даних Державного реєстру прав.

Міністр нагадав, що порядок складання й затвердження вимог до оформлення індексних кадастрових карт і кадастрових планів земельних ділянок та порядок присвоєння реєстраційного номера об'єкту нерухомого майна повинні встановлюватися Кабінетом Міністрів.

Урядовим актом класифіковані за масштабом складання (відображення) картографічні матеріали, які використовуються для складання кадастрових карт (планів), індексних кадастрових карт (планів).

Визначено також масштабний ряд, який використовується для складання кадастрових карт (планів), індексних кадастрових карт (планів) адміністративно-територіальних одиниць України (Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст, селищ міського типу, сільських населених пунктів) та їх форма складання (електронна (цифрова) і паперова).

Постанова набирає чинності з 1 січня 2011 р., крім положень третього абзацу п. 1 цієї постанови, який передбачає затвердження Порядку присвоєння реєстраційного номера об'єкту нерухомого майна. Він набирає чинності з 1 січня 2012 р.

Така процедура вступу в силу постанови, за словами міністра юстиції, пов'язана з необхідністю по-перше визначити єдину процедуру до складання картографічних матеріалів, які будуть використовуватися для ведення Державного реєстру прав на нерухоме майно та ведення Державного земельного кадастру (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 8.12).*

Кабинет Министров Украины своим распоряжением создал Координационный совет по вопросам развития малого и среднего предпринимательства.

Соответствующее распоряжение Кабмина № 2194-р от 1 декабря 2010 г. опубликовано сегодня в газете «Урядовий кур'єр».

Согласно документу, Кабмин поручил Государственному комитету Украины по вопросам регуляторной политики и предпринимательства разработать и подать правительству в двухнедельный срок проект Положения о Координационном совете по вопросам развития малого и среднего предпринимательства и предложения относительно определения его состава (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2010. – 9.12).*

Міністр юстиції України О. Лавринович під час зустрічі з Надзвичайним та Повноважним Послом ФРН в Україні Г.-Ю. Гаймзотом назвав три основні проблеми, які на сьогодні не можуть бути вирішені без внесення змін до Основного закону держави.

Так, за словами О. Лавриновича, реформування Основного закону має здійснюватися в разі реалізації прагнення України щодо набуття членства в Європейському Союзі. Необхідно також внести зміни до Конституції держави, щоб ратифікувати Римський статут Міжнародного кримінального суду, зазначив урядовець.

«Крім того, мають відбутися зміни до Основного закону, які врахують слушні

рекомендації, надані Україні Венеціанською комісією щодо судоустрою», – сказав О. Лавринович.

Разом з тим міністр висловив переконання в недоцільності механічного виконання рекомендацій чи перенесення зарубіжного досвіду на національний ґрунт. Реформування Конституції, на його думку, має відбуватися відповідно до суспільних потреб та міжнародної інтеграції країни (*ГАРТ (www.gart.org.ua). – 2010. – 8.12).*

ПОЛІТИКА

Лидер Всеукраїнського об'єднання «Свобода» О. Тягныбок заявив, що Україна стремительно превращается в полицейское государство, а МВД – в карательный орган. Об этом сообщает пресс-служба партии.

По словам О. Тягныбока, 6 декабря его вызывали на допрос в Следственное управление ГУ МВД Украины в Киеве по делу акций против Налогового кодекса, а позже ему пришло письмо, «которое говорит о том, что на самом деле интересуется следователей».

О. Тягныбок сообщил, что «сегодня репрессии направлены против ВО „Свобода”».

Он рассказал, что в этом письме следователь требует срочно предоставить списки партийцев, принимавших участие в акциях протеста, а также приложить их полные анкетные данные и указать местожительство (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2010. – 9.12).*

Лидер БЮТ Ю. Тимошенко заявляет, что анонсированная властью административная реформа – это просто пиар-акция.

«Анализируя сегодня расходы, становится страшно за страну. Если НСК Олимпийский, лишь один объект, дает возможность отмыть 2,5 млрд грн, то зачем говорить о PR-акциях по сокращению админрасходов и админресурсов?» – цитирует Ю. Тимошенко ее персональный сайт.

«Все это лишь громкая PR-акция, а настоящие расходы, безусловно, идут на оффшорные счета, на теневые структуры, и они, к сожалению, равны бюджетным оборотам», – считает она.

Политик также уверена, что для успешного проведения административной реформы в первую очередь необходимо преодолеть коррупцию (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2010. – 9.12).*

Лідер БЮТ Ю. Тимошенко стверджує, що перерахування «Нафтогазом» 5,4 млрд дол. компанії «РосУкрЕнерго» втричі збільшить дефіцит бюджету. Про це вона заявила на брифінгу 8 грудня.

«Перерахування таких фінансових ресурсів компанії “РосУкрЕнерго” призведе, як мінімум, до того, що будуть повністю розбалансовані державні фінанси і дефіцит бюджету, який сьогодні задекларований урядом на рівні 3 %, буде, як мінімум, збільшений втричі», – сказала лідер БЮТ.

Крім того, на переконання Ю. Тимошенко, після розрахунку НАК з «РосУкрЕнерго», фінанси «Нафтогазу» також будуть розбалансовані, що, у свою чергу, приведе компанію до банкрутства, «і потім це стане основою до втрати Україною ГТС».

Разом з тим вона пообіцяла, що фракція БЮТ братиме участь у розгляді держбюджету.

«Ми будемо працювати. Опозиційний уряд буде вивчати кожну статтю доходів і видатків, і ми обов’язково дамо комплексну оцінку цьому бюджету в розрізі кожного напрямку використання грошей і кожної цифри», – зазначила лідер БЮТ.

«Ми обов’язково будемо пропонувати у бюджет 2011 р. закласти витрати на чергові парламентські вибори, які згідно з Конституцією, мають відбутися у 2011 р.», – заявила Ю. Тимошенко (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 8.12).

Кримський республіканський комітет Компартії закликав керівництво КПУ припинити тиск на кримських представників партії в цілому і Л. Грача зокрема.

Об’єднаний пленум Кримського рескому КПУ ухвалив «звернутися до керівництва Центрального комітету КПУ з наполегливою пропозицією припинити необґрунтовані протягом останніх двох років нападки на Кримський республіканський комітет, його лідера та республіканську організацію в цілому».

Як повідомили в прес-службі рескому, у постанові пленуму також наголошується, що кримські комуністи мають намір і далі підтримувати «дії і позицію першого секретаря Кримського республіканського комітету КПУ Грача, його принципові політичні оцінки про події, що відбуваються в Україні й у Криму» (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 8.12).

Партія «За Україну!» закликає Президента України В. Януковича не ліквідувати Інститут національної пам’яті. Про заявив лідер «За Україну!» В. Кириленко, коментуючи проект указу глави держави «Про систему центральних органів виконавчої влади», яким передбачено ліквідацію

40 державних структур, у тому числі Інституту національної пам'яті.

За його словами, чергова спроба ліквідувати Інститут національної пам'яті замаскована під реформування органів виконавчої влади, але нищити інститут на тлі безпрецедентної кількості міністерств, міністрів, віце-прем'єрів та покупок чиновниками дорогих автомобілів «просто безглуздо».

«Партія “За Україну!” закликає В. Януковича відмовитися від спроб ліквідації Інституту національної пам'яті, оскільки такі спроби призведуть до чергового протистояння в українському суспільстві», – наголосив В. Кириленко (*ГАРТ (www.gart.org.ua)*). – 2010. – 8.12).

Опозиційні політичні сили України почали консультації щодо об'єднання.

Про це повідомив 8 грудня в Івано-Франківську лідер Європейської партії України від НУ – НС М. Катеринчук.

«Європейська партія України разом з “Громадянською позицією” Гриценка розпочала цей процес, і ми проводимо консультації з усіма політичними силами, включаючи “Свободу”, включаючи “Батьківщину”, включаючи УНП, “За Україну”, “Українську платформу”, тобто всіх тих, хто заявив про свою опозиційність», – сказав він.

М. Катеринчук вважає об'єднавчий процес завданням «важким, але єдино можливим». На його думку, нині опозиційні сили представлені досить виразно в суспільстві.

«І більшість громадян України цілком справедливо вимагає не стільки того об'єднання, скільки об'єднання дій опозиційних сил у напрямку захисту демократичних свобод, як у підприємницькій діяльності, так і у свободі слова, так і в питаннях зміни виборчого законодавства», – підкреслив М. Катеринчук (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 8.12).

Країни-члени НАТО пропонують допомогу Україні в розробці законодавства про вибори. Як повідомив кореспонденту в Брюсселі посол України при НАТО І. Долгов, такі пропозиції представники країн-членів Альянсу виголосили 7 грудня під час засідання Комісії Україна – НАТО на рівні послів.

«Порушувалося питання, яку допомогу, експертну, консультативну та іншу могли б надати країни-члени Альянсу при розробці наступних законодавчих актів українських: у першу чергу Виборчого кодексу та інших суміжних з цим законів і підзаконних актів. Тобто Альянс налаштований допомагати», – сказав І. Долгов (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 8.12).

Партія регіонів розглядає кандидатуру вице-прем'єра С. Тигипко на должность министра экономики. Об этом заявил В. Коновалюк от Партии

регіонів.

По його словам, влади хотіли бь добути ся от С. Тигипко реальних шагів в проведенні економічних реформ. «Було бь правильно доверити йому это дело до кінца и посмотреть на те результати, о которых он говорил с самого начала», – отримил депутат.

«Думаю, что в вопросе административной реформы, которую я очень поддерживаю, мы сегодня должны использовать эффективных управленцев, менеджеров по высоким профессиональным опытом, чтобы повысить уровень правительства и исполнительной власти в целом», – подчеркнул В. Коновалюк (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2010. – 8.12*).

ЕКОНОМІКА

ОАО «Газпром» не видит оснований для пересмотра контрактов по поставкам газа в Украину и Беларусь, и уверен, что приближающийся Новый год пройдет без проблем с поставками топлива. Об этом журналистам заявил заместитель председателя правления «Газпрома» А. Медведев.

«С Беларусью и Украиной подписаны все документы, и хотя в Украине высказываются мнения о необходимости пересмотра контракта, оснований для пересмотра нет», – заявил А. Медведев.

Он уточнил, что для Украины в 2011 г. речь идет о поставке как минимум 40 млрд куб. м. газа. «Идет нормальная контрактная работа, все контракты исполняются. Уверен, все будет без проблем в этот Новый год», – подчеркнул представитель российского газового монополиста (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2010. – 8.12*).

На думку керівника групи радників голови Національного банку України В. Литвицького, Україна має шанси закінчити рік з інфляцією нижче 10 %. Про це він заявив на прес-конференції 8 грудня.

При цьому він зазначив, що листопадовий показник інфляції 0,3 % у 1,7 разів нижчий за жовтневий показник (0,5 %) і є історичним мінімумом для даного місяця (до цього рекордно низький показник був зафіксований у листопаді 2000 р. – 0,4 %).

В. Литвицький вважає, що дані щодо інфляції за листопад дають підстави говорити, що «завдання мінімум» – мати інфляцію нижчу за торішню (12,3 %) і нижчу, ніж закладена в держбюджеті-2010 (13,1 %), буде виконано.

Одночасно стає цілком досяжним «завдання максимум» – мати за підсумками року інфляцію менше 10 %.

Крім того, він наголошує, що низька інфляція в останні місяці року створює «позитивну інерцію» для традиційно складного I кварталу наступного року.

Також В. Литвицький вважає, що показник інфляції листопаду підтвердив, що «серпневий і вересневий сплеск інфляції був атиповим, і пов'язаний з інфляційними очікуваннями, що сформувалися».

Порівняно з листопадом 2009 р. показник інфляції становить 9,2 %, а порівняно із січнем – листопадом 2009 р. – 9,4 % (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 8.12).*

Монетарна база в Україні в листопаді зменшилася на 2,7 %, до 215,7 млрд грн, грошова маса – на 0,2 %, до 574,7 млрд грн.

З початку року монетарна база збільшилася на 10,6 %, грошова маса – 17,9 %, повідомляє НБУ.

«Така динаміка монетарної бази в листопаді була зумовлена зменшенням обсягів коррахунків банків на 21,8 % – до 17,4 млрд грн. Це було результатом проведення НБУ більш помірної грошово-кредитної політики, спрямованої на недопущення розбалансування ситуації на валютному ринку», – зазначає НБУ.

Обсяг готівки поза банками в листопаді скоротився на 1,1 %, до 173,3 млрд грн: її питомої вага в структурі грошової маси скоротився в листопаді на 0,2 п. п., до 30,2 %. З початку 2010 р. обсяги готівки зросли на 10,4 % (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 8.12).*

Листопад 2010 р. став третім місяцем підряд, коли українське населення активно скуповувало валюту на готівковому ринку.

Так, за даними НБУ, за минулий місяць населення придбало у банків валюту на 3,17 млрд дол., за цей самий час українці продали банкам лише 1,44 млрд дол.

Таким чином обсяг готівкових доларів поза банківською системою за листопад зріс на 1,73 млрд дол. Ситуацію посилює та обставина, що скупка долара подібними темпами триває з початку осені.

У вересні чиста купівля долара населенням становила 1,6 млрд, а в жовтні – 1,87 млрд.

Таким чином, за три останні місяці на руках в українців виявилось близько 5,2 млрд дол. Основною причиною сплеску інтересу до валюти експерти називають зростаючі соціальні виплати й недовіру населення до гривні (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 8.12).*

ОАО «Укртелеком» виплатило Фонду державного имуществва Украины 74,37 млн грн дивидендов за 2007 г. Об этом сообщила пресс-секретарь ФГИ Н. Яворская.

В 2009 г. после значительного ухудшения финансовых результатов «Укртелеком» неоднократно обращался в ФГИ с просьбой отсрочить выплату

дивидендов, что привело к судебному иску со стороны приватизационного ведомства к компании, поданному в августе 2009 г. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2010. – 8.12).*

В ноябре общий транзит природного газа через территорию Украины сократился на 16,37 %, или на 1 млрд 707 млн 61 тыс. куб. м по сравнению с аналогичным периодом 2009 г. до 8 млрд 719 млн 46 тыс. куб. м. Об этом сообщает пресс-служба компании «Укртрансгаз».

Всего в январе – ноябре объем транзита газа составил 87 млрд 815 млн 92 тыс. куб. м, что на 3,35 % больше, чем за аналогичный период 2009 г. (84 млрд 966 млн 51 тыс. куб. м). Транспортировка газа для потребителей Украины за 11 месяцев составила 43 млрд 345 млн 4 тыс. куб. м, внутренняя транспортировка – 871,06 млн куб. м. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2010. – 8.12).*

Новый Податковий кодекс з 1 січня 2011 р. звільняє від податків підприємства літакобудівної промисловості. Відповідна норма міститься в ст. 17 розділу XX нового Податкового кодексу.

Так, документ передбачає тимчасове, строком на 10 років, звільнення від оподаткування прибутку підприємств літакобудівної промисловості, отриманого від основної діяльності.

Аналогічне правило також поширюється на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, які виконуються для потреб літакобудівної промисловості.

Крім виробників літаків, під пільгу потрапляють і виробники авіадвигунів, до яких належить підприємство «Мотрі Січ».

«Ми очікуємо зростання акцій підприємства. Вже в I кварталі 2011 р. звільнення від сплати податку на прибуток позитивно відіб'ється на фінансових результатах «Мотор Січі», – зазначає аналітик компанії Adamant Investments Д. Ягелло.

За його словами, протягом останніх двох років фактична податкова ставка практично не змінювалася і становила 20–34 % від чистого прибутку для компанії.

«Таким чином, завдяки податковим пільгам чистий прибуток компанії повинен збільшитися на ті ж 20–34 % вже в I кварталі 2011 р.», – стверджує експерт (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 8.12).*

Крупнейшая польская компания PKN Orlen подписала соглашение о сотрудничестве с украинским Министерством охраны окружающей среды о разведке и добыче углеводородов в Украине. Об этом сообщает UA-Energy.

«Мы сделали еще один важный шаг в развитии нашего сегмента в сфере добычи», – сказал президент PKN ORLEN Я. Кравец.

«Важно, что мы начинаем деятельность в Украине – это одно из направлений развития, предусмотренных в стратегии компании. Наши планы будут реализовываться совместно с украинскими партнерами, которые имеют достаточный и соответствующий опыт», – добавил он.

Согласно соглашению, компания получит возможность самостоятельно работать с новыми лицензиями или совместно с украинскими партнерами разрабатывать разведанные запасы углеводородов. PKN ORLEN и ее украинские партнеры совместно ведут проекты по разведке и добыче как обычного шельфового, так и сланцевого газа.

Решение привлечения капитала будет приниматься на основе предварительного анализа и экспертных заключений, подготовленных партнерами в рамках соглашения (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 8.12).